

Bert Hellinger
Instituut Nederland

Opleiding Systemische Pedagogiek

'Het gaat er niet om om diegenen die iets niet overleefd hebben in beeld te brengen, maar om te erkennen hoe juist de overlevenden met hun geschiedenis zijn om gegaan.'

Bibi Schreuder

Inleiding

Het systemisch fenomenologisch werk met opstellingen heeft in Nederland zo langzamerhand zijn plek gekregen. De opstellingen maken onbewuste systeemkrachten zichtbaar, waardoor helder wordt hoe menselijk gedrag gestuurd wordt door die systeemkrachten. Wat we ervaren als problemen, blijken de oplossingen te zijn voor het systeem. Ongewenst gedrag bijvoorbeeld, blijkt vaak een onbewuste poging om het systeem weer compleet te maken.

Naarmate we door opstellingen meer inzichten kregen hoe systemen werken en welke krachten daarin werkzaam zijn, ontwikkelde ook het systemisch denken, zónder de opstelling.

Één van de inzichten is dat het voor kinderen essentieel is, dat het systeem waar ze in opgroeien compleet mag zijn. Wanneer iets of iemand uit de geschiedenis van het systeem wordt buitengesloten, zal het kind -onbewust!- het buitengeslotene weer een plek proberen te geven.

Kinderen zijn dus vaak hard aan het werk om het systeem weer compleet te maken, weliswaar op een onbeholpen manier: bijvoorbeeld met 'ongewenst' gedrag.

Deze inzichten en de systemische manier van denken voegen veel toe aan het werk met kinderen: in de opvoeding, in onderwijs, in begeleiding van kinderen.

Voor kinderen zijn opstellingen niet nodig, ze werken al hard genoeg om het systeem compleet te krijgen waar volwassenen delen van hun geschiedenis niet in beeld (willen) hebben. Wanneer ouders een opstelling doen en hun systeem compleet kunnen 'nemen', hoeven hun kinderen niet meer zo hard te werken en verandert hun gedrag meestal in positieve zin.

Mensen die met kinderen werken, zoals docenten, kindercoaches of begeleiders in opvang en zorg, kunnen -zonder opstellingen te doen- een klimaat scheppen

‘Wanneer volwassenen hun volwassen positie innemen, kunnen kinderen kind zijn’.

Bibi Schreuder

waar kinderen vrij zijn om te leren en te spelen, in plaats van energie kwijt te zijn aan het verdedigen en compleet maken van hun achtergrond-systeem.

Door inzicht te krijgen in de werking van systemen wordt het mogelijk om meer met de stroom mee te roeien. Alleen al door met systemische ogen te kijken, verandert er van alles: een kind kan zich ontspannen, er komt rust in de klas, er ontstaat samenwerking in het team, ouders raken geïnteresseerd in schoolzaken.

Vanuit die gedachte dat kinderen al zo hard werken, en dus geen opstelling moeten doen, omdat ze dan nóg meer voor hun ouders aan het werk zouden gaan, werd deze opleiding ontwikkeld: om systemisch werk zónder opstellingen toe te kunnen passen in het pedagogische veld.

De Opleiding Systemische Pedagogiek werd de eerste opleiding die het systemisch werk zónder opstellingen aanbiedt.

Bij mensen uit een groeiend aantal kinder-werkvelden is een behoefte ontstaan om zich de systemisch fenomenologische ziens- en zijns-wijze eigen te maken, verder te verdiepen en te integreren in de beroepspraktijk om kinderen te helpen bij het leren en de sociale omgang.

Voor hen is deze opleiding systemische pedagogiek bedoeld. Na afloop kan je de houding en principes van het systemisch gedachtegoed inzetten in je werk. Of dit nu met kinderen is, of jongvolwassenen, of met ouders, of met professionals die met kinderen werken.

Voor wie

Deze opleiding richt zich op mensen die werken met kinderen of jongvolwassenen in onderwijs, begeleiding bij leer- en opvoedingssituaties, kinderopvang, pleegzorg. Ook voor coaches en trainers die professionals uit deze werkvelden begeleiden, of mensen die ouders begeleiden. Docenten, kindercoaches, kind-dertherapeuten, schoolleiders, begeleiders in de kinderopvang, of pleegzorg, onderwijscoaches.

Karakter van de opleiding

In de opleiding zal kennis, ervaring en inzicht over de grondprincipes in systemen worden aangeboden. Daarnaast is het veel oefenen in kleinere groepen. Deze opleiding is erop gericht om zonder opstellingen, de fenomenologische systemische denk- en zijswijze eigen te maken en toe te kunnen passen in je werk.

Omdat je zelf je eigen gereedschap bent in dit werk, is het leren gericht op veel zelf ervaren, de waarneming verfijnen en op bewustwording van eigen innerlijke bewegingen en patronen.

In de oefeningen maken we wel gebruik van allerlei vormen van opstellingen voor het leerproces van de deelnemers. De oefeningen zijn er vooral op gericht om te ervaren hoe de eigen innerlijke houding invloed heeft op anderen en om deze 'systemische' houding te trainen. Tussen de blokken door krijgen de deelnemers opdrachten om bijvoorbeeld een oefening te doen voor ze aan hun normale werk beginnen en de effecten daarvan -op de kinderen, collega's en op zichzelf- waar te nemen en aan de opleidingsgroep te mailen.

Naast de theorie om de werking van het individuele en collectieve geweten te leren kennen, zal af en toe een casus uit de werksituatie van deelnemers opgesteld worden om die theorie inzichtelijk te maken.

Bovendien komen regelmatig vragen over de ethiek die gepaard gaat met systemisch werk aan de orde.

'Het onbewuste bewust te maken, geeft ruimte.
Opeens wordt er veel meer duidelijk dan we
kunnen bedenken.'

Marije Boot

Opzet programma

Na het eerste blok waarin de werking van de systeemkrachten, het individueel-en systeemgeweten, worden uitgelegd en waarin het fenomenologisch waarnemen geoefend wordt, diepen we in de volgende blokken steeds één van de systemische principes uit om te doorgronden wat binding, ordening en (on) balans in nemen en geven in het leven betekent en hoe die krachten samen leven en gedrag sturen.

Tussen de blokken krijgen deelnemers een opdracht om met een specifieke focus hun normale werk te doen en daar wekelijks verslag van te doen.

BLOK 1

In dit blok kijken we naar de essenties van het leven in systemen.

Inhoud

- Hoe gaat het opgroeien vanuit afhankelijkheid van een systeem naar een volwassen individu dat kan bijdragen aan een systeem? Wat is een systeem? Welke krachten spelen er, wat is ieders plek? Wie en wat horen er allemaal bij het systeem dat 'school' heet?
- Kijken naar de werking van het individueel geweten en het systeem geweten. De drie basisprincipes: 'ordening', 'binding' en 'balans in nemen en geven'.
- Kijken met de blik op compleetheid.
- Oefenen met fenomenologisch systemisch waarnemen.

Tussen blok 1 en 2 krijgen de deelnemers de opdracht om 3x per week bewust te werken vanuit 'het Volledige Midden' en de waarnemingen iedere week aan de opleidingsgroep te mailen.

BLOK 2

In dit blok focussen we op 'binding': erbij horen.

Inhoud

- Oefeningen om waar te nemen, te ervaren en inzicht te vergaren hoe het erbij horen leven en gedrag beïnvloedt. Loyaliteit aan het ene systeem lijkt vaak moeilijk te verenigen met er in een ander systeem bij horen.
- Leren herkennen hoe kinderen met loyaliteitsconflicten omgaan. Hoe een klimaat te creëren waar iedereen een plek heeft.
- Wat en wie horen erbij in je eigen systeem? Waar zijn oordelen over en wordt buitengesloten? Oefenen met oordeelloos waarnemen en handelen.
- Mogelijke thema's: 'zwarte schapen', afwezigheid, ongewenst gedrag.

Tussen blok 2 en 3 krijgen de deelnemers de opdracht om bewust je eigen positie innemen tijdens je werk en de waarnemingen iedere week aan de opleidingsgroep mailen.

BLOK 3

In dit blok focussen we op 'ordening'.

Inhoud

- Wat is de functie van ordening in een systeem, wat zijn symptomen van een systeem dat 'uit orde' is? Op welke plek ben je in je familiesysteem terecht gekomen? Wat is je positie ten opzichte van kinderen, ouders, ten opzichte van het onderwijs, of in de school, of bijvoorbeeld ten opzichte van leidinggevende of bestuur? Wat kun je doen om de ordening te herstellen?
- Oefeningen om jezelf en kinderen te ondersteunen bij het innemen van de eigen plek in de ordening.
- Mogelijke thema's: autoritair-autoriteit, orde houden, (on)veiligheid, agressie.

Tussen blok 3 en 4 krijgen de deelnemers opdracht een blog of een artikel (voor vakblad, schoolkrant) te schrijven waarin een thema systemisch belicht wordt.

BLOK 4

Dit is een verdiepingsblok met de nadruk op '(on)balans in nemen en

Inhoud

- Hoe werkt uitwisseling in en tussen systemen?
- Wat ben je gewend te doen voor het systeem?
- Professioneel omgaan met nemen en geven, wat heb je te bieden en wat heb je te nemen?
- Waar liggen je grenzen?
- Toestemming, ethiek.
- Wat kan jou nog ondersteunen in je systemische manier van werken.
- Mogelijke thema's: onderpresteren, faalangst, schuldgevoel, dader-en slachtoffer-schap, adhd, suïcide.

Na voltooiing van de opleiding krijgen de deelnemers een certificaat.

Praktische informatie

Data, prijs en locatie

Voor de data, prijs en locatie van komende opleidingen, zie onze website www.hellingerinstituut.nl.

De prijs is inclusief een opleidingsmap, koffie, thee en lunches tijdens de hele opleiding.

Accommodatie is niet inbegrepen in de prijs. We vragen je vriendelijk om je overnachting zelf te regelen. Op onze website vind je suggesties voor hotels en/of Bed & Breakfasts in de omgeving. Je kunt ons ook altijd bellen voor extra informatie.

Gespreide betaling: zonder extra meerkosten is gespreide betaling mogelijk.

Het Bert Hellinger Instituut is opgenomen in het Centraal Register voor Kort Beroeps Onderwijs (CRKBO). Daarom is deze opleiding vrij van BTW.

Deelnemers

Minimaal 10 en maximaal 18.

Aanmeldingsprocedure

Aanmelden kan via het aanmeldingsformulier op onze website. Uiteraard is overleg vooraf mogelijk zowel per e-mail als telefonisch.

Na aanmelding ontvang je het verzoek per mail een korte motivatie te schrijven.

Na ontvangst van je motivatie nemen we contact met je op voor een intakegesprek.

Na het intakegesprek met een van de opleiders hoor je direct of je bent toegelaten. Als je zelf meer bedenktijd nodig hebt, kun je dat gerust aangeven.

Bert Hellinger Instituut Nederland

Middelberterweg 13a
9723ET Groningen

Website : www.hellingerinstituut.nl

E-mail : info@hellingerinstituut.nl

Telefoon : 050-5020680